

СТАНОВИЩЕ

От:

доц. д-р Еленита Кирилова Великова;
УНСС, КАТЕДРА „ИКОНОМИКА НА ТУРИЗМА”;
Научна специалност „Икономика и управление (Туризм)”

Относно:

дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност „Икономика и управление на туризма”, професионално направление 3.9. Туризм, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки в катедра „Туризм“ на ЮЗУ „Неофит Рилски”, гр. Благоевград.

Автор на дисертационния труд: *Ивета Иванова Волева-Петрова*

Тема на дисертационния труд: *Разширяване на пазарното влияние на туристическите дестинации чрез образователен туризъм*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 3156 / 16.12.2021 г. на Ректора на ЮЗУ.

1. Информация за докторанта

Докторантът Ивета Иванова Волева-Петрова се е обучавала като редовен докторант в катедра „Туризм“ при *Стопански факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград в професионално направление 3.9. Туризм, научна специалност „Икономика и управление на туризма”*. Завършила е Професионална гимназия по туризъм в гр. Самоков със средно специално образование в специалност „Фирмен мениджър“. Образованието си като бакалавър и магистър получава в ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград последователно в специалностите „Туризм“ и „Международен туризъм“.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е разработен в обем от 238 страници, от които 187 страници са основният текст, 15 страници – библиографска справка и 29 страници – приложения. В

използваната литература 40 са литературни източници на кирилица, 144 – са на латиница и 10 – са на руски език. В тях последователно са разгледани теоретичните аспекти на концепцията за образователния туризъм, методологическите въпроси при разширяването на пазарното влияние на туристическите дестинации чрез целенасоченото развитие на образователния туризъм и икономическите и социални възможностите, които той предлага.

Темата на дисертационния труд е формулирана и развита много добре. Актуалността ѝ е ясно обоснована. Обектът и предметът на изследването са правилно определени, целта и задачите са конкретно изведени, като прецизно отразяват извършената изследователска работа от докторанта. Дисертационната теза е развита и доказана. Изложението и използваната литература показват, че докторантът се е запознал със значителен брой литературни източници, по-голямата част, от които чуждестранни.

3. Оценка на получените научни и научноприложни резултати

В дисертационния труд могат да бъдат очертани редица предимства, които са с научен и научноприложен характер. Първоначално е разяснена концепцията за образователния туризъм, като са представени някои основни дефиниции и концепции. Теоретичният преглед на изследваната проблематика е направен задълбочено и добросъвестно, преобладава аналитичният подход и критично разглеждане на използваните източници, което прави добро впечатление. Правилно са изведени и разяснени основните понятия, застъпени в дисертацията. Изведена е дефиниция за същността на образователния туризъм. В хода на анализите се доказват основата теза на изследването и се обосновава начина за оценка на пазарното влияние чрез качествени критерии. Възприетият подход поставя солидна теоретична основа за последващите анализи в дисертационния труд.

Логично в следствие са разгледани методологическите въпроси, свързани с проблематиката, имащи за цел да обяснят процеса по позициониране и пазарното влияние на туристическия пазар чрез потенциала на образователния туризъм.

Изяснени са методите за измерване на възможностите за развитие на образователния туризъм и повишаване на пазарното влияние. В обобщение е изградена концептуалната рамка на образователния туризъм. Адаптирани са методите за измерване на конкурентоспособността, разработени от Портър и Каплан и доразвити за нуждите на туристическата индустрия в България от проф. М. Рибов, проф. М. Воденска и проф. Ст.

Маринов. За оценяването на коефициента на значимост и балните оценки по приложените критерии и показатели за измерване на влиянието на образователния туризъм са използвани оценъчни точкови карти, оценени от експерти в различни сфери на образованието и туризма.

В следствие методиката е апробирана към две туристически дестинации развиващи образователен туризъм – Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия и Република България. Дадени са обосновани изводи и практически приложими насоки към Министерството на образованието и науката и Министерството на туризма на Република България за развитието на образователния туризъм. Заключениеето също систематично обобщава извършената работа от докторанта. Изводите са обосновани и конкретни.

4. Оценка на научните и научноприложни приноси

Справката за приносите, представена с дисертационния труд, отразява обективно реалните достижения на докторанта. Приемам изцяло изведените приноси. С важно значение са собствената дефиниция на образователния туризъм, смисъла и целите му, която се основава върху проведеното от докторанта проучване на неговата специфична характеристика и особености. Адаптираната методология за обща комплексна оценка на качеството, с цел сравнителен анализ по отделните критерии и показатели разкрива потенциала на чуждестранните студенти и тяхното позитивно влияние върху икономическата ефективност на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия и Република България.

5. Оценка публикациите на дисертацията

По вид и брой представените публикации съответстват на обявените от докторанта в приложения списък и автореферата. Общо са представени четири публикации. Два от докладите са на английски език. Считаю, че тези публикации представят реално постиженията на докторанта и са достатъчно представителни, за да ги огласят пред академичната общност и заинтересованите делови кръгове от практиката.

6. Оценка на автореферата и критични бележки

Авторефератът достоверно възпроизвежда съдържанието на труда. Подготвен е в обем от 56 страници компютърно набран текст и е съставен от четири части, отразяващи труда на докторанта по дисертацията, приносите, автореферата и публикациите.

В работата на докторант Волева наред с приносите и ползите на дисертационния труд, могат да бъдат открити и някои слабости, които не са от принципно естество имат свойството предимно на препоръки и не намаляват изтъкнатите достойнства на разработката, отнасящи се до:

- Констатират се известни технически и стилово-езикови слабости.
- Недостатъчно терминологично изясняване на понятийния апарат, с който се борави, както и липса на представяне на някои съществуващи връзки между изследваната фактология, което се забелязва при формулировката на изследователската теза;
- Понастоящем е наличие стремеж за прекалено детайлно и прекомерно по брой разглеждане на съществуващите литературни източници, като същите се посочват в подкрепа на определени теоретични постановки, без обаче да се изказва твърде критично собствено мнение, което е характерно за всеки млад изследовател.

Въпреки тези критични бележки, докторантът демонстрира умения за задълбочен и аргументиран анализ, обобщения и критично мислене, които са напълно достатъчни за придобиване на ОНС „доктор“. Те не са особено сериозни, имат препоръчителен характер и могат да бъдат взети предвид в бъдещата научна работа на докторанта.

7. Заключение

В дисертационния труд са поставени ясни цели и задачи, които докторант Ивета Волева-Петрова безспорно е постигнала и изпълнила. Изследването е задълбочено, добре аргументирано и добросъвестно. Тезата е доказана. Проучена е достатъчна по обем научна литература както на български език, така и чуждестранни източници. Анализите са коректни, препоръките обосновани и произтичащи от резултатите от изследването. Авторефератът съответства на съдържанието на дисертационното изследване. Самооценката за научните приноси е точна и отговаря на действителните приноси. Ивета

Волева-Петрова има достатъчно научни публикации по темата, които да оповестят резултатите ѝ. Анализиранията дисертация представлява творческо постижение, което като тематика, теоретични обобщения, изводи и препоръки има своето безспорно значение за теорията и практиката в туризма.

Всичко това ми дава основание да предложа на уважаемите членове на научното жури да присъдят на Ивета Иванова Волева-Петрова образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление на туризма“, в професионално направление 3.9. Туризм.

Дата: 06.01.2022

Подпис:

/доц. д-р Е. Великова/